

Tytti Määttä ja arvojen askelmerkit

► Sivu 12

Ruoka vaikuttaa
myös mieleen

► Sivu 4

Lajittelua
tehostetaan
hautausmailla

► Sivu 8

Liisa Björklund:
Luterilainen kirkko
on menestystarina

► Sivut 2-3

SIUNAUSTEN signaalit

Kirkko on kuin suuri siunausten signaalikeskus, jonka tehtävä on välittää uskon, toivon ja rakkauden signaaleja sinne, minne ne eivät tällä hetkellä välity.

Teologian tohtori ja sosiaalietiikan asiantuntija **Liisa Björklund** pitää luterilaista kirkkoa menestystarinana. Eri herätysliikkeet ja ryhmittymät ovat enimmäkseen pysyneet kirkon sisällä ja kenneet käymään keskustelua.

”Meidän ei kannata jumittaa mielesämme vain jäsenmäärän laskuun, keskenkeräiseen avioliittokysymykseen tai kirkon sisäiseen kuplautumiseen ja opillisiin riitoihin, jotka kuormittavat, turhauttavat ja surettavat monia.”

Valtavalla joukolla kristittyjä on halu tehdä hyvää ja moraalinen motivaatio rakastaa lähimmäistä, sosiaalieetikko muistuttaa.

”Kristinusko on vaikuttanut merkittävästi siihen, miten ihmiset kohtelevat Suomessa toisiaan.”

Turva epävarmana aikana

Kirkkohallituksen sosiaalietiikan asiantuntija Björklund luotsasi taannoin työryhmää, joka laati kirkon tuoreimman tulevaisuusselonteon Siunauksen signaalit. Se löytyy netistä.

”Signaalihuoneissa” 140 suomalaisesta keskusteli arjen, elämän ja kuoleman perimmäisistä kysymyksistä. Osallistujat miettivät, mikä kristinuskossa tekee elämästä parempaa.

”Tavoitteena oli kuunnella ihmisiä tarkasti, ja käynnistää heidän ajatustensa kautta keskustelu kirkon tulevaisuudesta.”

KIRKKO voi olla tulevaisuudessakin yhteiskuntamme kantava voima”, Liisa Björklund näkee.

KIRKON KUVAPANKKI/ARNE ORMIO

LYHYESTI

Uusi kirkkolaki voimaan kesällä

TASAVALLAN PRESIDENTTI vahvisti eduskunnan hyväksymän uuden kirkkolain. Uusi kirkkolainsäädäntö tulee voimaan 1.7.2023. Muutokset ovat luonteeltaan pitkälti teknisiä, mutta uudistus sisältää myös merkittäviä sisällöllisiä muutoksia.

”Alistusmenettelyt poistuvat kirkon hallinnosta yleisen hallinnollisen kehityksen mukaisesti”, kertoo kirkkoneuvos **Pirjo Pihlaja**. ”Samoin seurakuntarakenneiden muutoksia ja seurakuntayhtymän perustamista koskeva sääntely selkeytyy. Myös seurakunnan jäsenten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet paranevat.”

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia voidaan edistää järjestämällä seurakuntalaisille keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia ennen päätöksentekoa.

Nuorten vaikuttajaryhmiä tulee pakollisia seurakunnissa. Valittavien tulee olla konfirmoituja alle 29-vuotiaita seurakunnan jäseniä. Vaikuttajaryhmien

tehtävänä on vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

Uudessa kirkkolaissa vaatimus siitä, että työntekijän tulee olla kirkon jäsen, rajataan tiettyihin tehtäviin, kun sitä on aiemmin vaadittu kaikilta viranhaltijoilta. Päätös kirkon jäsenyyden ja konfirmaation edellyttämisestä tulee perustella. Vaatimukset ulottuvat koskemaan myös työsopimussuhteisia.

Virka- tai työsopimussuhteeseen voidaan ottaa vain konfirmoitu kirkon jäsen, jos tehtävät liittyvät kirkon jumalanpalveluselämään, diakoniaan, kasvatukseen, opetukseen ja sielunhoitoon. Kelpoisuusvaatimukset koskevat myös tiettyjä muita tehtäviä, joihin liittyy edustamista.

TUULA HYTTINEN

KATSE KIRKKOON

TUOMIOKIRKKO

Eri puolilla Suomea Kuopiosta Helsinkiin nousi esille samoja teemoja, esimerkiksi luonnon korostaminen hengellisessä elämässä ja huoli ilmastomuutoksesta. Nykyinen luontosuhteemme nähdään kestävämmänä.

Kansalaiset pelkäävät yksinjäämistä, kipeitä ihmissuhteita, sairauksia, kuolemaa, sotaa ja luonnon tuhoutumista. Arjen kristillisyydestä toivotaan vastavoimaa materialismille ja suorituskeskeisyydelle.

”Kirkko edustaa ihmisten mielissä turvaa, toivoa ja lohtua, pysyvyyttä ja vakautta tänä epävarmuuksien aikana.”

Elämän ajoittainen järjettömyys, epäoikeudenmukaisuus, irrallisuus, tyhjiys, häpeä ja syyllisyys, viha ja ahdistus eivät ole kirkolle vieraita.

”Kristinuskon sanoma tarjoaa elämään syväulottuvuuden, joka maadoittaa, rauhoittaa ja kannattelee ihmisiä.”

Älä saarnaa korvasyyhyyn

Jeesusta ei tunnettu ”korvasyyhyyn” saarnaajana, vaikka hän kysyikin ihmisiltä, mitä nämä halusivat. Siunauksen signaalien keräämisessä sovellettiin samaa asennetta: ”Mitä haluat minun tekevän sinulle?”

”Jeesus ymmärsi viestinnässään ja vuoropuhelussaan ihmisten kokemusmaailmaa ja arjen kontekstia. Mekin halusimme kysyä, miten voisimme kirkkona parhaiten palvella ihmisiä tässä ajassa.”

Myös kirkosta vieraantuneet ja etäällä olevat ihmiset lähtivät keskusteluun ja vastasivat yllättävän mielellään, kun heille esitettiin elämän suuria kysymyksiä.

”Voisimmeko jatkossakin tehdä enemmän työtä tavoittaaksemme niitä ihmisiä, joilla on nyt pitkä matka kirkkoon? Voisimmeko lähestyä heitä rohkeammin ja kutsua keskustelemaan?”

Elämän perimmäiset pohdinnat askarruttavat lähes kaikkia.

”Kirkon työntekijät yllättyivät: näinkö helppoa olikin päästä keskustelemaan armosta, kuolemasta, kaipuusta ja siitä, minkä varaan tulevaisuususkko voisi rakentua.”

Kvartaalia pidempi perspektiivi

Liisa Björklund uskoo, että paljon erilaista hyvää monilla työsarjoilla tekevän kirkon toiminta voisi olla vielä tavoitteellisempaa ja kunnianhimoisempaa.

Toisaalta kirkon ei pitäisi menettää sitä pitkää aikaperspektiiviä, jonka oma historia, usko ja teologia mahdollistavat. Kaikkea hyväksi havaittua ei tarvitse viritellä vimmatusti tai tehostaa.

”Kirkon konetta ei tarvitse trimmata kvartaa-liharippauksiin. On ymmärrettävä, mitä kirkko tavoittelee pidemmällä aikavälillä.”

Ikiaikaisen instituution sanomassa ja perinnössä on valtavasti arvokasta vaalittavaa — sekä sydämellään työtä tekeviä ammattilaisia, seurakuntalaisia ja luottamushenkilöitä, jotka varmistavat näin tapahtuvan.

Kristinuskko on ollut ja on vatedeskin suomalaisille suuri siunaus.

”Kirkko on siunausten signaalikeskus, jonka kautta Jumalan moninaisia siunauksia välitetään eteenpäin ihmisille.”

Uhkista mahdollisuuksiin

Tieteen kehityksen myötä monia aiempia käsitteitä uskonnosta, moraalista, seksuaalisuudesta ja vaikkapa eläinten tietoisuudesta päivitetään.

”Se, mikä oli eilen hyväksyttävää, on tänään jotakuta kohtaan loukkaavaa ja toisin päin.”

Liisa Björklund on törmännyt toisinaan ajatuksen, että kirkon peli on menetetty ja tulevaisuus on kiihtyvää jäsenkatoa.

”Ehkä välillä on jääty lamaantumisen tilaan. Nyt on aika korjata suuntaa.”

Pelkkien uhkien sijasta katse kannattaa kiinnittää miljoonia suomalaisia sisäänsä sulkevan ja muihinkin avoimesti ja lämpimästi suhtautuvan kirkon mahdollisuuksiin palvella kansaa.

”Rakkauden ja armon sanomalle on aina tarvetta. Myös diakonian ja auttamistyön arvo korostuvat, kun ihmisiltä kysytään, mitä kirkko heille antaa.”

Kirkon radikaali voima

Kirkon työlle on Liisa Björklundin mukaan tarvetta enemmän kuin aikoihin.

”Tämä positiivinen ja rohkaiseva viesti on nyt hyvä kuulla.”

Monet suomalaiset arvostavat kirkkoa ja näkevät sillä tärkeitä tehtäviä tulevaisuudessakin.

”Ihmisillä on tarve löytää elämälleen tarkoitus ja merkitys. Meillä on nyt kirkossa käsillä hetki viedä eteenpäin hyvää sanomaa ja tehdä niitä rakkauden tekoja, joita sen pohjalta nousee.”

Jos kaikki muu ihmisen ympärillä murtuu, kirkon toivotaan olevan se, joka ei hylkää heikoimpiakaan. Se kohtaa kulloisenkin inhimillisen hädän.

”Kirkko ei auta voittojen toivossa vaan kristinuskon sanoman velvoittamana. Halu hakeutua hädän ääripäähän ja pysyä siellä ihmisten rinnalla on kirkon radikaali voima.”

JANNE VILLA

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Lukeminen rauhoittaa mieltä

Huhtikuussa järjestetyn lukuviikon teemana oli ”Lukemisen monet muodot.” Kirjan katoamisesta ja lukemisen loppumisesta on viime aikoina keskusteltu paljon. Erilaiset digitaaliset alustat muuttavat tottumuksia. Äänikirjojen pariin on löytänyt moni sellainen, joka ei ole aiemmin harrastanut lukemista.

Hyötyjen näkökulmasta ei ole kovin suurta merkitystä, nauttiiko kirjoista lukien vai kuunnellen. Sekä lukeminen että kuuntelu parantavat sanavarastoa ja rauhoittavat mieltä.

Lukukeskuksen mukaan on tärkeää tunnistaa sekä paperisten että digitaalisten alustojen hyötyjä eri tarkoituksiin ja eri ikäryhmille.

Digitaalista ja paperisen materiaalin lukemista ei tarvitse asettaa vastakkain.

Vauvojen kielen ja lukutaidon kehitykselle ensimmäiset elinvuodet ovat merkittävimpiä. Ääneen lukeminen kannattaa aloittaa heti vauvan synnyttyä. Pelkkä äänikirjojen kuuntelu ei kuiten-

kaan tue vauvan kielenkehitystä. Vauva tarvitsee kielen oppimiseen aitoa vuorovaikutusta.

Tutkimusten mukaan paperi säilyttää yhä paikkansa suosituimpana muotona pitkien tekstien lukemiseen. Pitkäjänteinen lukeminen on korvaamatonta keskittymiskyvyn, sanavaraston ja muistin kehittymisen kannalta.

Digitaalista ja paperisen materiaalin lukemista ei tarvitse asettaa vastakkain – eri formaatit eivät niinkään korvaa, vaan pikemminkin tukevat toisiaan.

Digitaaliset teknologiat tarjoavat yhä enemmän mahdollisuuksia informaation tuottamiseen, saavutettavuuteen, tallentamiseen ja siirtämiseen. Kirkko ja koti -lehden arkistojutut nousevat vuosi vuodelta verkkolehden luetuimpien sisältöjen kärkeen. Näköislehtiä on verkossa yli 10 vuoden ajalta.

Toukokuun lehdessä esitellään tarkemmin tänä vuonna toteutetun seurakuntalehtien lukijatutkimuksen tuloksia. Nyt jo voi sanoa, että tutkimuksen mukaan painettu seurakuntalehti on lukijoilleen edelleen tärkeä ja monelle lukijalle lähes ainoa side kirkkoon.

KUUKAUDEN VALINNAT

91 %

KIRKKOON kuuluvista 15-vuotiaista nuorista rippikoulun kävi viime vuonna noin 91 prosenttia.

18.5.

TÄNÄ VUONNA helatorstai on 18.5. Päivää vietetään Jeesuksen taivaaseen astumisen muistoksi.

870 000 €

KAUNEIMMAT JOULULAULUT -tilaisuuudet tuottivat viime jouluna 870 000 euron kolehdin.

TASAVALLAN PRESIDENTTI on nimitänyt valtioneuvoston esityksestä filosofian ja teologian tohtori **Pekka Asikaisen** kenttäpiispan virkaan ajalle 1.6.2023–31.5.2028. Kenttäpiispa johtaa ja valvoo Puolustusvoimien hengellistä työtä ja vastaa Puolustusvoimien kirkollisesta alasta ja sen teologisis-ta linjoista. Lisäksi kenttäpiispa vastaa alan valmiussuunnittelusta, hengellisen ja henkisen tuen antamisesta sekä yhteydenpidosta Suomessa toimiviin kirkkokuntiin sekä uskonnollisiin yhteisöihin.

PIISPAINKOKOUS hyväksyi ohjeen papin ja lehtorin virkapukeutumisesta. Ohje lisää valinnanvapautta pappien pukeutumisessa, eikä määrittele pukeutumista papin sukupuolen mukaan. Pukeutumisen lähtökohtana on, että pappi on aina virkaa toimittaessaan tunnistettava papiksi.

RUKOILEN

*Ylösnoussut,
aamuhämärissä,
ystävysten pohdiskellessa ja
puhellessa,
ja kun päivä on jo
kääntymässä iltaan:
sinä tulet, kutsut nimeltä,
liityt seuraan, murrat leipää.*

*Kohtaa minut, kutsu nimeltä,
murra jotain, niin tunnistan.*

Aamen.

MISTÄ RUUASTA mieli tykkää?

Ruokaa syödään elannoksi ja nautinnoksi, mutta sen laadulla on merkitystä myös mielelle. Parhaillaan tutkitaan ravitsemusohjausta osana masennuksen hoitoa.

Tutkimukset ovat osoittaneet, että suomalaisten ravitsemussuosituksen mukainen ja väli­merellinen ruokavalio ei vaikuta suotuisasti ainoastaan sydämen ja verisuonten hyvinvointiin vaan myös mielenterveyteen. Siispä lautaselle kannattaa valita täysjyväviljoja, kasviksia, marjoja, palkokasveja ja pähkinöitä kalaa ja pehmeitä rasvoja prosessoidun ja lihapitoisen ruuan sijasta.

”Vähemmän suositeltavalla eli niin sanotusti pitkälle prosessoidulla ruualla, kuten prosessoidulla lihalla, sokerisilla juomilla ja vähäkuituisilla leivonnaisilla, on yhteys elimistön matala-asteiseen tulehdukseen. Tällainen tulehdus voi puolestaan olla yhteydessä masennukseen”, kertoo väitöskirjatutkija **Aino Niemi** Itä-Suomen yliopistosta.

Toisin sanoen ravitsemussuosituksen mukainen ja kasvispainotteinen ruokavalio voi suojata elimistöä matala-asteiselta tulehdustilalta ja sellaisilta muutoksilta, joilla on yhteys mielenterveyden häiriöihin.

Niemen mukaan ruokavalion ja masennuksen välillä voi olla muitakin vaikutusmekanismeja, mitä tutkitaan aktiivisesti

Suolisto ja aivot yhteistyössä

Ruokavalion ja mielen yhteys liittyy olennaisesti suolistomikrobien toimintaan. Syömämme ruoka vaikuttaa siihen, mitkä mikrobit suolistossa viihtyvät ja millaisia yhdisteitä ne tuottavat. Suolistomikrobit taas ovat yhteydessä aivoihin mm. hermostollisin viestein.

Kasvikunnan tuotteisiin painottuva ruokavalio vaikuttaa näihin mekanismeihin suotuisasti mm. sisältämiensä C-vitamiinin, folaatin ja kuitujen ansiosta. Joidenkin ravintoaineiden, kuten folaatin ja B12-vitamiinin puutostilalla on havaittu yhteys masennukseen.

Esimerkiksi vuonna 2013 Itä-Suomen yliopistossa julkaistussa **Anu Ruususen** väitöstudiumuksessa selvitettiin yli 2 000 keski-ikäisen itäsuomalaisen miehen ravinnonsaantia ja seurattiin heidän terveyttään yli 20 vuoden ajan. Terveellisesti syöville ihmisillä oli pienempi riski sairastua masennukseen. Muissa masennusta sairastavien tutkimuksissa on havaittu, että ruokavalion laadun parantaminen voi vähentää masennusoireita.

Ravitsemusterapiasta apua masennukseen?

”Väestötutkimuksissa on löydetty yhteys masennuksen ja ruokavalion välillä, mutta ruokavaliomuutoksiin tähtääviä eli interventiotutkimuksia on maailmassa tehty vain muutama”, sanoo Aino Niemi, joka tekee väitöstudiumustaan Ruokaa mielelle -hankkeessa.

Parhaillaan hankkeessa tutkitaan elämäntapamuutosten vaikutuksia tilanteessa, jossa ihmisen voimavarat ovat vähissä ja arjesta selviäminen haastaa.

RUOAN laadulla ja mielen hyvinvoinnin välillä on yhteys.

”Selvitämme ryhmämuotoisen ravitsemuskuntoutuksen vaikutusta masennuksen hoidossa: voidaanko motivoivalla ja voimavarakeskeisellä pienryhmäohjauksella kohentaa työikäisten osallistujien ruokavalion laatua ja syömiskäyttäytymistä, lieventää masennuksen oireita ja parantaa työ- ja toimintakykyä ja elämänlaatua. Tutkimuksesta on saatu jo alustavia, vielä julkaisemattomia tuloksia pienemmällä aineistolla. Tutkimuksessa työskennellyt ravitsemusterapeutti **Johanna Roponen** kirjoittaa niistä artikkeleita osana omaa väitöskirjatyötä”, Niemi kertoo.

”Masentuneena on ehkä vaikea panostaa ruokavalioon. Ohjauksella yritetään voimaannuttaa ihmisiä tekemään muutoksia. Oletamme, että voimavarakeskeisellä ohjauksella saadaan osallistujat löytämään oma sisäinen motivaatio ja pystyvyyden tunne, mikä auttaa paremmin kuin ylhäältä annettava ohja-

us. Myös vertaistuki on masennuksen hoidossa hyödyllistä. Masennus on monitekijäinen asia, eikä sitä pelkällä ravitsemuksella voida parantaa.”

”Syöminen ei ole pelkästään ravintoaineita vaan yhdessä syöminen voi olla hyvä mielen hyvinvoinnille. Esimerkiksi perheen kanssa yhdessä syöminen on todettu voivan ehkäistä nuorten mielen­terveys- ja päihdeongelmia.”

Puolet tutkittavista osallistuu ravitsemusvalmennukseen, jossa tiedon ja keskustelun lisäksi käytetään motivointia ja toiminnallisia keinoja sekä harjoitellaan syömään tietoisemmin. Puolet osallistujista osallistuu Turvalinkki ry:n ohjaamaan verrokkiryhmään, jossa he osallistuvat monipuoliseen hyvää mieltä tukevaan toimintaan ja saavat vertaistukea.

Tutkimukseen haetaan parhaillaan lisää osallistujia: 20–65-vuotiaita kuopiolaisia ja siilinjärveläisiä, joilla on keski-aikea tai vaikea masennus. Tutkittavat rekrytoidaan hoitoyksikön kautta. Mukana on kaikkiaan 11 julkista tai yksityistä terveydenhuollon yksikköä.

”Pyrimme luomaan tutkittuun tietoon perustuvan, kustannustehokkaan mallin osaksi terveydenhuoltoa.”

SINI-MARJA KUUSIPALO

Tiedostaminen tukee muutoksessa

RUUAN ja mielen yhteyttä voi myös harjoitella keskittymällä syömään tietoisesti.

Näin voi oppia nauttimaan syömisestä joka aistilla ja tulemaan tietoisiksi syömiseen liittyvistä ajatuksista ja tunteista. Kun on ajatuksiltaan läsnä päivittäisissä syömistilanteissa, oman kehon viestitkin huomaa herkemmin. Syömiseen tulee myös rauhaa.

Jokaisen ruokailun jälkeen tai päivän päätteeksi voi pohtia omia ruokailuhetkiä: Mitä söin? Kenen kanssa söin? Miltä ruokailuhetket tuntuivat? Jäikö ruokailusta ravittu ja sopivan kylläinen olo? Söinkö rauhassa, vai oliko minulla kiire? Millaisia tunteita syömistilanteisiin liittyi? Mitä opin?

Lähde: Mieli ry

MITÄ MIELESSÄ?

KULKUETUNNELMAA
aikaisemmilta vuosilta.

Tanssia ja karnevaalitunnelmaa

Kuopio Tanssii ja Soi -tapahtuman perinteisiin on kuulunut festivaalikulkue. Niin kuuluu tänäkin vuonna, mutta uudenaikaisessa muodossa. Kulkue valtaa kaupungin keskustan 17.6. ja ensimmäistä kertaa se järjestetään ryhmäkilpailuna, jossa tavoitellaan myös iloista karnevaalihenkeä.

Mistä idea tällaiseen, festivaalin toiminnanjohtaja Salima Peippo?

"Olen itse asunut monessa eri maassa, ja varsinkin eteläisessä Euroopassa sain tutustua siellä niin kovin suosittuun karnevaaliperinteeseen. Ajattelin, että se sopisi mukavasti Kuopio Tanssii ja Soi -festivaalillekin. Etelä-Euroopassa karnevaalit ovat nimenomaan kilpailuja, joten siksi päätimme toteuttaa festivaalikulkueen kilpailumuodossa."

Ketkä voivat osallistua kilpailukulkueeseen?

"Periaatteessa kuka tahansa voi ilmoittautua mukaan, sillä tässä ei etsitä ammattiesiintyjä. Ei tarvitse olla edes tanssin harjaantunut harrastaja, vaan esimerkiksi työ- ja kaveriporukat voivat osallistua. Ainoa kriteeri on ryhmän koko, joka saisi olla 5–20 henkeä."

Millä perusteella voittaja valitaan?

"Huomiota kiinnitetään erityisesti ryhmähenkeen ja siihen, kuinka porukka ottaa kontaktia yleisöön. Myös omaperäisyys on valttia. Kilpailu halutaan pitää leikkimielisenä ja ennen kaikkea toivomme näkevämme siellä paljon yhdessä tekemisen iloa. Voittajajoukkue saa palkinnoksi 1000 euroa ja toiseksi tullut ryhmä 500 euroa. Sponsorina kilpailussa toimii PeeÄssä."

Nähdäänkö festivaalilla jotain muutakin uutta?

"Torille on tulossa koko festivaalin ajaksi tanssiteltta, jossa on muun muassa päivätansseja ja joka ilta erilaisia teemabileitä. Teltassa on myös ravintolapalvelut. Ohjelmistopuolella uutuuksena on lapsille tarkoitettu gaala. Aikuisten gaalaesitykset ovat olleet erittäin suosittuja, joten halusimme tarjota jotain vastaavaa myös lapsiyleisölle."

Festivaalikulkueeseen voi ilmoittautua 28.5. saakka. Lisätietoja ja linkki ilmoittautumiseen osoitteessa: kuopiodancefestival.fi/esiintyjaksi

HELI HARING

ARKISTOJEN AARTEITA

Mustavalkoisesta monivärisyyteen

VÄRI teki tuloaan sanomalehtikuviin pikkuhiljaa. Vasta 1990-luvulla lehdet muuttuivat kokonaan värilliseksi, kun digitaalinen kuva syrjäytti hitaan filmitekniikan. Kirkko ja kodissa väri valtasi ensin vain etusivun ja keskiaukeaman, kunnes

2000-luvun alussa mustavalkokuvat jäivät historiaan.

Väriä ja eloa oli myös ekumeenisessa raamattutapahtumassa Kuopiossa helluntaina 1997. Suomen Pipliaseuran vuosijuhlia oli ryhdytty noina aikoina viettämään aikaisempaa

juhlavammin ja kansainvälisemmin. Kuopion tapahtumaan osallistui Kuopion hiippakunnan piispan lisäksi ortodoksien arkkipiispa **Johannes** ja katolisten piispa **Verschuren** sekä lisäksi Petroskoin ja Karjalan piispa **Manuil**. Vieraita oli Karjalan lisäksi Lähidästä ja Vepsästä; juuri valmistunutta vepsänkielistä Raamatua luettiin tapahtuman jumalanpalveluksessakin.

Sydämet valloittanut Kuopion hiippakunnan piispa **Wille Riekinen** osallistui toritapahtumaan, vastaili kansan kysymyksiin ja lähti mukaan israelilaisen kansantanssiin kuopiolaisen Zipporim-kuoron tahdissa. Kielirajoja mursi myös savoksi kantaesitetty Helluntaen epistola.

KAIJA VUORIO

110
KIRKKO & KOTI

KIRKKO JA KOTI 23.5.1997

HAUTAUSTOIMISTOT

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautauστοimistoparviainen.fi

www.hautauστοimistoparviainen.fi

**Hautauστοimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautauστοimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
hautauστοimisto@nurro.fi www.nurro.fi

**Mainosmyynti
Miia Väisänen
050 438 0786**

miia.vaisanen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 31.5.,
varaukset 22.5. mennessä.

hilla
group

HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori
Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

KIVIPALVELUT

**HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA**

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY

Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811

Myös lisänimen kaiverrukset
ja kiven entisöinnit

KIVI PAJA *Kiven
Kauneutta
Kunnioittaen*
20-vuotta

- Lisänimen kaiverrustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Paja/toimisto:
Jääskelänkatu 1, 70780 Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

SEKALAISET

Tekstiilit ja apuvälineet Sairexilta

Kotimaisia hoivatekstiilejä yli 30 vuoden kokemuksella.
Laadukkaat ja kohtuuhintaiset Sairexin tuotteet moniin hoivatarpeisiin.

Sairex Oy, Hakekatu 4, 70800 KUOPIO p. 017-465 2254
www.sairex.fi

KATEUS syö ihmistä – mutta voi myös muuttua käyttövoimaksi

Elämä on epäreilua. Se ei jaa tasan. On siis syytä kateuteen ja suuttumukseen. Miksi minä sain vähemmän kuin tuo toinen? Miksi kohtalo rusikoi minua enemmän kuin muita.

Usein samoista lähtökohdistä päädytään hyvin erilaisiin elämänosiin. Kun sisärukket kokoontuvat joulu-
na mummolaan, yksi tuo mukanaan suloisen perheen, toinen vain velkansa. Kolmas ei kehtaa tulla paikalle ollenkaan. Vertailu kun tekee niin kipeää.

Lapset eivät voi paeta vertailutilanteita. Monenlaisista kodeista kokoonnutaan samaan kouluun. Yksi kyyditään koulupäivän jälkeen uudella sähköautolla omakotitaloon, toinen pumppaa ilmaa risaan polkupyöräänsä. Koulun pihalla huomataan onnenlahjojen epätasainen jakautuminen. Vähemmän saaneet tunnistavat osansa.

Kauniit, rohkeat ja menestyneet

Somen kautta jotkut nuoret suorastaan hakevat vertailua muihin. Kenellä on eniten kavereita, seuraajia tai sydäntykkäyksiä? Aikuisten keskinäinen vertailu ei ole yhtä tiedostavaa, mutta silti sitä tehdään. Kavereiden elämän eteneminen pannaan merkille ja suhteutetaan omaan. Nuo ostivat nyt talon, minä asun vielä vuokralla.

Arki tapahtuu nykyään paljon julkisemmin kuin sata vuotta sitten. Joukkoviestintä maalaa eteemme erilaisia elämänosia, joihin voimme verrata omaamme. Aineksia kateuteen ja riittämättömyyden tunteeseen on siis runsaasti tarjolla. Erityisesti viihteen maailma on täynnä kauniita, rohkeita ja menestyneitä.

Tosin viihdeuutiset tarjoavat myös kertomuksia epäonnistumisista. Ehkä juuri kateus saa ihmiset lukemaan mielellään paljastusuutisia korkealta pudonneista. Eivät he niin suuria olleetkaan, miltä ensin näytti.

Musta kateus tuhoaa toisen hyvän

Kateus nostaa päänsä jo Raamatun neljännellä sivulla. Kain ja Abel tuovat Jumalalle uhrin, mutta vain Abelin lahja otetaan vastaan. Jumalan valinta on täysin mielivaltaisen, sille ei ole mitään syytä. Näin lukijalle kerrotaan kohtalon sattumanvaraisuudesta. Toisia siunataan monin tavoin, toisia ei. Tällaista elämä on.

Kainin kasvot synkistyvät kateudesta ja kiukusta. Häntä on helppo ymmärtää. Kateuden tunne on normaali reaktio epäreiluun tilanteeseen. Ratkaisevaa on, miten ihminen toimii silloin.

Jumala puhuttelee Kainia. Synti on nyt tullut ovellesi vaanimaan sinua, joten pidä se kurissa. Toisin sanoen, mieti mihin kateus houkuttelee sinua. Saat tuntea suuttumusta, mutta älä anna sen viedä sinua mukanaan.

Kain ei kuule taivaan varoitusta. Hän käy veljensä kimppuun ja tappaa tämän.

Kateus vie kalat vedestä ja hengen veljeltä.

Näin Kain antautuu kateuden tuhoisalle muodolle, niin sanotulle mustalle kateudelle. Siinä toisen hyvä hävitetään. Lievimmillään sitä vain mitätöidään mustamaalaamalla. Sait hienon työpaikan, mutta odota vain, kyllä sieltä luuran-
koja löytyy.

Joskus tuhoava kateus hyökkää konkreettisesti toisen hyvää vastaan. Koulu-
kiusaaja repii kadekohteensa uuden vaateen. Kadehditulta työtoverilta pimitetään tietoa siinä toivossa, että hän epäonnistuisi ja tulisi nolatuksi. Menestyneestä levitetään vahingollisia juoruja.

Jos kateus kalvaa kadehtijaa, helppoa ei ole kadehditullakaan.

Miksi some tekee vihaiseksi?

Kadehtija kokee myrkyllistä tai vihreää kateutta, jos hän jää vellomaan omaan pahaan oloonsa. Toisen menestys herättää hänessä suuttumusta, kiukkua, pettymystä, osattomuuden kokemusta, masennusta...ja lista jatkuu. Kateus lamaa ihmisen myrkyllään.

Dante sijoitti katkeran kateelliset helvetin viidenteen piiriin, jossa he makaavat suon pohjassa. Eläessään he hautoivat kaunaansa, nyt heidät on upotettu näkymättömiin. Vain pintaan nousevat kuplat kertovat, että he jauhaavat loputtomasti kuvittelemiaan vääryyden kokemuksia.

Lapset eivät voi paeta vertailutilanteita.

Tällä runoilija haluaa kertoa, miten raskasta kateuden taakan kantaminen on. Se eristää ihmisen omaan kuoreensa. Hän ei osaa iloita muiden iloista, vaan kiukustuu siitä ja kokee sen omana menetyksenä.

Joskus ihminen ei tiedä kadehtivansa. On muuten vain kiukkuinen ja ärtyinen olo. Se nousee esiin erityisesti silloin, kun näkee vertaistensa onnea. Ihmisen eivätkään yleensä kadehdi aivan eri sarjaa olevia kanssaeläjiään. Arkilenkkeilijä ei vertaa itseään **Usain Boltiin**. Kateus kohdistuu itsen kanssa samanvertaisiin.

Ehkä somen selailu tekeekin kiukkuseksi tiedostamattoman kateuden vuoksi. Ihmiset kun esittelevät siellä onnistumisiaan ja fiksuuttaan. Siellä kokee nopeasti pienuutensa. Tutkimustenkin mukaan ahkerasti somettavat voivat huonommin kuin muut.

Ylpeys johti kateuteen

Keskiajalla kateus nimettiin yhdeksi seitsemästä pääsynnistä. Joskus puhutaan

kuolemansynnistä, mutta siitä ei ole kyse. Teologiassa ei erikseen määritellä kuolemansyntejä, kun taas pääsynnit tunnistetaan. Niitä pidetään muiden syntien lähteenä. Esimerkiksi kateudesta seuraa valhe, itseviha, varkaus ja niin edelleen.

Kateuden tunne on normaali reaktio epäreiluun tilanteeseen.

Klassisen tulkinnan mukaan ylimmän enkelin Lusiferin ensimmäinen synti oli ylpeys, jonka perässä seurasi saman tien kateus. Ylpeydessään hän piti itseään kaikkein suurimpana ja kauneimpana. Niinpä hänessä heräsi kateus ainoaa ylempäänsä, Jumalan Poikaa kohtaan.

Samasta juuresta versosi Lusiferin ihmisviha. Ihmiset luotiin Jumalan Pojan kuviksi, joten hänessä syttyi kateus ihmiskuntaa kohtaa. Niinpä Lusiferista, valon kantajasta, tuli Saatana, kaiken hyvän vastustaja. Hän luopui kuuliaisuudestaan Luojalleen ja ryhtyi vahingoittamaan ihmisiä kaikilla mahdollisilla tavoilla.

Lempeä suunnannäyttäjä

Kateus ei ole pelkästään kielteinen tunne. Se toimii hyödyllisenä diagnostisena välineenä. Oma kateutta kuuntelemalla voi tunnustella, mitä kokee jääneensä vaille. Mitä olisin tarvinnut, mutta en saanut?

Näin kateudesta tulee ihmisen myötätuntoinen puolustaja. Se sanoo, että nämä asiat olisivat kuuluneet sinullekin. Vika ei ole sinussa, kun et ole saanut niitä. Elämä vain on ollut epäreilua sinulle. Paha olosi on siis aivan ymmärrettävää.

Kun kateus on nostanut osattomuuden kokemuksen pinnalle, se johtaa ihmisen surutyöhön. Se kutsuu käsittelemään pettymyksiä. Se neuvoo hyväksymään omat menetykset. Elämäsi on riittävän hyvää ilmankin sitä, mitä juuri nyt toivot. Sinulla on muita kiitoksen aiheita. Kaikesta huolimatta voit olla tyytyväinen osaasi.

Näin surutyöskentelijä oppii jättämään kipeät asiat taakse. Nekin kuuluvat omaan elämäнкаareen, mutta niitä ei jumituta märehäntämään. Märehäntä jossittelee ja toivottelee yhä uudestaan, että kunpa sitä ja sitä ei olisi koskaan tapahtunut minulle. Mutta se vain sitoo hänet kipeisiin asioihin. Vapauden taas saa suostumalla siihen, että näin minulle kävi. Sen kanssa selvitään, se ei vie koko elämää.

Joskus taas kateus paljastaa oman ylimielisyyden. Itseä pitää enempää-

nä kuin muita. Mutta kun se ei toteudu, syntyy kiukkua ja suuttumusta. Harmittaa, kun muut eivät näe suuruuttani ja kauneuttani – tosiasiasa muut näkevät vain kadehtijan omahyväisyyden.

Edistyksen pimeä käyttövoima

Jos vihreä myrkkykateus lamaa ihmisen, punainen kateus sisuttaa hänet liikkeelle. Tahdon samaa mitä tuolla toisellakin on. Lähden siis hankkimaan sitä.

Punainen kateus valaa kadehtijaan uskoa omiin kykyihin. Kun kerta toinen pystyy, pystyn minäkin. En ole häntä yhtään huonompi. Samalla siitä virtaa energiaa kadehtijaan. Vaille jäämisestä syntynyt kiukku kanavoituu rakentavaan toimintaan.

Kyseessä on varsin hyödyllinen kateuden laji. Sitä voi pitää yhtenä edistyksen käyttövoimana, koska se kutsuu ihmisiä yhä parempiin suorituksiin. Ajatellaan vaikka tiedettä, opiskelua, urheilua, itsestä huolehtimista tai vain arkista työn tekemistä. Terve kilpailuhenki saa yrittämään parhaansa, jolloin siitä hyötävät kaikki.

Joskus ihminen ei tiedä kadehtivansa.

Joskus punainen kateus vaikuttaa rakentavasti koko yhteiskuntaan. Ihmisille syntyy ylpeä tuntu meidän maasta, joten sen hyväksi halutaan tehdä työtä ja nähdä vaivaa. Täytyyhän meidän olla parempia kuin naapurimaan.

Punaiseen kateuteen kätkeytyy kuitenkin eräs vaara. Kateus ei useinkaan häviä, kun ihminen saa kaipaamansa. Sen jälkeen hän alkaa haikailla jotakin muuta. Vaurastunut haluaa vaurastua lisää, kuuluisa vaatii lisää julkisuutta. Kateuden kaivosta ei lopu vesi koskaan.

Siksi punainen kateus ei ole paras motiivi yrittämiselle. Sillä on pimeä puolensa.

Jotkut tuntevat kateutta enemmän kuin ihmiset keskimäärin. Siinä ei sinänsä ole mitään pahaa. Ratkaisevaa on se, mitä kateus saa ihmisessä aikaan. Kateuden viestiä kannattaa siis kuunnella. Ja tarkkailla sen väriä.

LAJITTELU rutiiniksi myös hautausmaalla

Talven alta paljastuva maa kutsuu hoitamaan haudat kesäkuuntoon. Lajittelupisteet auttavat pitämään yhteisen puiston siistinä.

Talvella eniten kertyy kynttiläjätettä. Henkilökunta kerää kynttilöitä niin muistomerkeiltä kuin haudoilta.

”Poltettavaa sekajätettä eli kynttilöitä, laatikoita, muovipusseja, ruukkuja ja pakkauksia meille kertyy vuosittain 45–50 tonnia”, ylipuutarhuri **Miikka Väisänen** kertoo.

Ennen matkaansa Kuopion keskustan hautausmailta jäteasemalle sekajäte puristetaan tiiviiksi. Keväällä jäteauto hakee lastin viikoittain.

”Ihmiset ihmettelevät, miksi kynttilöitä on levitelty ympäriinsä. Hautausmaille liikkuu varikseja ja naakkoja, jotka ovat kiinnostuneet kynttilöiden talista eivätkä vie kynttilöitä paikoilleen. Oravat ja jänikset syövät kukkia ja kaivelevat kukkapaikkoja. Usein niiden tekosia luullaan ihmisten tekemäksi ilkeäksi.”

Maatuuko muoviruukku?

Keskustan hautausmailla on keräyspisteet metallille, sekajätteelle ja myös maatuvalle kasvijätteelle. Maatuvan jätteen keräys aloitettiin viime syksynä. Lajittelupisteitä ja -ohjeita aiotaan lisätä.

”On todella tärkeää saada maatuva pois sekajätteestä. Sekajätteen seassa se menee poltettavaksi”, ylipuutarhuri Väisänen muistuttaa.

”Maatuva jätteen astiassa aines on usein epäpuhdasta. Seasta löytyy lasia, muoviva ja ruukkuja”, hautausmaan työnohtaja **Antti Koivisto** harmittelee.

Henkilökunta kannustaa olemaan tarkkana, vaikka täysi sekajäteastia houkuttaisi

HAUTAKYNTTILÄSTÄ laitetaan alaosa sekajätteeseen, kansi metallijätteeseen. Juha Moilanen havainnollistaa lajittelua.

taisi nappaamaan maatumattomat roskat maatuviin. Hautajaiskukkalaitteista sekajätteeseen kuuluvat kukkasieni, muoviset kädensijat ja nauhat.

Isolla hautausmaalla kompostoidaan haravoidut lehdet, ja kompostimultaa käytetään nurmikon pohjana.

Haravat heiluvat vapun jälkeen

Vapun ja juhannuksen väli on hautausmailla kevättöiden sesonkia: Haravoidaan. Kerätään kynttilät, havut, roskat ja lyhdyt. Istutetaan kasveja. Joillekin ajankohtaista on hautakiven pesu. Henkilökunta tuo käyttöön haravia ja lapioita. Äitienpäiväksi avataan vesipisteet, jos maa ei enää ole roudassa.

Isolla hautausmaalla kevättyöt tehdään kausityöntekijöiden voimin, joita Kuopion 36 hautausmaalla työskentelee kaikkiaan

100. Joillakin alueilla seurakunta järjestää kaikille avoimia talkoopäiviä.

Jos haluaa hankkia haudalle perenna- tai kesäkukkahoidon, sopimuksen voi tehdä hautausmaan toimistossa.

Kukat ja enkelit kukkapaikkaan

”Kasvit saa istuttaa kukkapaikkaan, ei sen ympärille. Istutuksesta jäävät ruukut kuuluvat sekajätteeseen. Hajoavat lyhdyt ja ruukut pitäisi viedä pois, eikä jemma kiven taakse. Enkelit ja muistoesineet kuuluvat nekin kukkapaikkaan”, puistopäällikkö **Juha Moilanen** ohjeistaa.

Erityisesti koriste-enkelit kantavat mukanaan tunteita, ja niiden vuoksi hautausmaan hoidossa ollaan varovaisia. Talvella hanki peittää esineet, eikä ikäviltä yllätyksiltäkään välttyä.

Muitakin ekotekoja

Lajittelun tehostamisen lisäksi hautausmailla tehdään monia ympäristövalintoja.

”Jätämme hautausmaiden reuna-alueita jatkuvan nurmenleikkuun ulkopuolelle mahdollisuuksien ja käyttötarkoituksen mukaan. Torjumme vieraslajeja”, ympäristövastaava **Seija Kukkonen** kertoo.

Työvälineissä lisätään polttoainekäyttöisten laitteiden tilalle akkukäyttöisiä välineitä.

”Vapaaehtoiset ovat tehneet linnunpönttöjä, joita sijoitetaan Isolle hautausmaalle ja Maaningan hautausmaalle”, Juha Moilanen sanoo.

SINI-MARJA KUUSIPALO

KOLUMNI

Toivon ääni

Toisella korvalla kuulen epätoivon ennusteita vaikean maailmanpoliittisen ja kansallisen tilanteen uhatessa arkeamme. Toisella korvalla kuulen maailman onnellisimman kansan ratkaisuehdotuksia vallitseviin ongelmiin.

Kuulen hoitajapulan tuplaantumisesta kahden viime vuoden aikana ja eläkkeelle jäävien määrän tuplaantumisesta lähivuosina. Kuulen terveydenhuollon suljetuista osastoista ja työmäärän uuvuttamista työntekijöistä. Toisella korvalla kuulen toivealalleen valmistuneista innostuneista nuorista sekä arvoihinsa sitoutuneista kokeneista ammattilaisista, jotka tekevät parhaansa tehtävä kerrallaan.

Kuulen työkyvyttömyyden kivusta kovien vaatimusten pyörteissä.

Kuulen kokemuksia aliarvioinnista, toivottomuuden ennustamisesta sekä loukkaavista sanoista arvostamisen, kannustamisen ja välittämisen sijaan.

Mieli luo totuuden kuulemastaan.

Toisella korvalla kuulen voimavarojen löytymisestä ja esihenkilöistä, jotka kuuntelevat arvostaen ja ovat valmiita jakamaan taakkoja. Kuulen erilaisien taitojen hyödyntämisestä sekä osallistumisen ja oppimisen mahdollisuuksista arvostavassa ilmapiiressä. Kuulen tekijänsä kokoisiksi muokatuista työtehtävistä ja uusien

urapolkujen rakentamisesta. Kuulen myös toivon tarinoita henkilöistä, jotka merkityksellisen työuran tai elämäntilanteen jälkeen saavat oivaluksia ja löytävät niiden kautta uusia merkityksiä elämäänsä.

Mieli luo totuuden kuulemastaan, ja se tulee todeksi vasta, kun uskot siihen. Toivon tarinaan tarvitaan hyvän toivon siemen ja usko kasvun ihmeeseen. Lempeä välittäminen luo lämpöä, joka saa sisimpäme syvimmätkin kasvusolut itämään. Usko hyvän kasvuun voi tehdä jopa mahdottomasta mahdollisen. Kuuletto toivon äänen?

PIRKKO KESTI

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Taimi Ilona Rissanen, Neela Maria Tarvainen, Sebastian Severi Sinisalo, Celina Amalia Pekkarinen, Matias Eemil Hannonen

KUOLLEET

Ellä Kaarina Oinonen 81, Raimo Kalevi Juutinen 82, Martti Olavi Laitinen 91, Enna Elina Karttunen 89, Raija Birgitta Juutistenaho 83, Saimi Korhonen 98, Hilikka Katri Laitinen 99, Viljo Antero Huuskonen 88, Anita Orvokki Lehtinen 84, Raimo Vesa Vilho Nissinen 82, Eeva Katri Laakkonen 102, Antti Jussi Luostarinen 42, Anja Kaarina Hukkanen 64, Markku Ilmari Arponen 79, Pentti Juho Airaksinen 92

ALAVA

KASTETUT

Vilho Olavi Pöyhönen, Vieno Olivia Pöyhönen, Lukas Oliver Salo, Saaga Auroora Parviainen, Amanda Anja Juulia Niiranen, Alfred Liam Koskinen, Senni Iita Alina Rautiainen, Juuli Isla Aurora Koivisto, Eino Rikhard Soukkanen

KUOLLEET

Eeva Helena Lehmuskoski 89, Martti Juhani Melarto 78, Raija Sirkka Tellervo Karjalainen 89, Risto Tapani Holopainen 70, Pentti Happonen 88, Aune Reinikainen 95, Toini Tellervo Hämäläinen 92, Aune Liisa Tellervo Kiiskinen 74

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Sara Natalia Aliina Kettunen, Kaavi; Eino Viljo Akseli Heiskanen, Tuusniemi; Jare Juhani Jeremias Keravuo, Riistavesi; Eino Simo Olavi Pirskanen, Riistavesi; Viljo Juhani Hartikainen, Säyneinen; Aurora Anna Katri Puustinen, Muuruvesi; Nuutti Aleks Kalevi Korhonen, Riistavesi

KUOLLEET

Väinö Kalevi Henrik Kortelainen 86, Riistavesi; Saara Annikki Heikkinen 74, Nilsä; Yrjö Pekka Hartikainen 88, Nilsä; Reino Gunnar Huovelin 100, Kaavi; Reino Kalevi Savolainen 82, Tuusniemi; Pauli Sakari Leskinen 92, Nilsä; Elvi Elina Leskinen 87, Nilsä; Alpo Johannes Kasanen 82, Tuusniemi; Sirkka Marjatta Kinnunen 71, Nilsä; Veijo Pentti Antikainen 65, Tuus-

niemi; Hilda Maria Pitkänen 92, Nilsä; Kauko Pekka Ensio Vartiainen 69, Juankoski; Markku Lauri Tiihonen 63, Nilsä; Keijo Veli Petteri Laukkanen 74, Tuusniemi; Ellen Kaarina Föhr 79, Nilsä; Pirkko Anneli Kuikka 73, Kaavi; Raili Liisa Papunen 81, Kaavi; Anna Helena Vaittinen 89, Tuusniemi; Aulis Kalevi Julkunen 83, Kaavi; Jere Pekka Emil Jauhiainen 25, Riistavesi; Risto Olavi Koistinen 76, Nilsä; Lea Anneli Lipponen 87, Kaavi; Liisa Annikki Viitala 73, Riistavesi; Pertti Henrik Vesterinen 70, Muuruvesi; Anna Liisa Tiilikainen 91, Kaavi; Jorma Tapani Ahonen 68, Nilsä; Kusti Pekka Leskinen 85, Muuruvesi; Jorma Olavi Nurmi 81, Kaavi

KALLAVESI

KASTETUT

Alisa Evelia Tegelman, Vilja Alina Lilja, Topias Emil Tanninen, Aarni Oliver Majuri, Julia Iida Amalia Kinnunen, Remi Kasperi Toppinen, Elian Veikka Eemil Juhani Ahokas, Pihla Vieno Viola Soininen, Eeti Aarni Tapio Pajulahti, Toivo Olavi Hakonen, Vilma Pauliina Kyyrönen, Liia Gretel Korpisalo, Jose Toivo Tapani Laitinen, Roope Tapio Terävä, Aabel Elliot Koivisto, Lukas Benjamin Carrassi, Peetu Albert Olavi Moilanen, Viola Adalmiina Huotari, Emilia Aleksandra Torsukov, Hely Elli Marketta Haimivaara, Irene Emilia Sikanen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Ville Erkki Taavetti Venäläinen ja Heli Maarit Hannele Haverinen

KUOLLEET

Eeva Kaarina Väänänen 87, Liisa Marjatta Silaste 87, Maija Kyllikki Airaksinen 82, Raija Tuulikki Miettinen 79, Aino Karttunen 91, Irene Marjatta Huuskonen 91, Kari Juhani Ruotsalainen 55, Vesa Veli Ilmari Jääskeläinen 67, Mauno Olavi Ollikainen 75, Pentti Vihtori Lappalainen 82, Kaija Leena Hoffren 76, Anja Orvokki Leinonen 88, Niilo Johannes Raatikainen 90, Maija Annikki Ansela 83, Eila Marjatta Airaksinen 89, Pirjo Riitta Ahlholm 65, Ida Maria Tiihonen 85, Matti Sakari Malinen 74, Eero Mikael Suominen 83, Risto Iivari Mönkkönen 84, Martta Mirjam Karhunen 85

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Atte Martti Tapio Vartiainen, Minea Iida Sofia Ruissalo, Sofia Celina Aleksandra Miettinen

KUOLLEET

Kaija Liisa Jokinen 83, Raili Sinikka Räisänen 82, Veikko Tapio Hollender 88, Allan Valter Vihtori Hagert 73, Marko Johannes Suhonen 42, Viljo Kalervo Savolainen 98, Hannu Tapani Rissanen 77, Mirjami Häkkinen 57, Elvi Ilona Hakkarainen 91, Salme Elina Väli-Tainio 84, Sari Anneli Liinamaa 61, Lempi Marjatta Kurki 94, Väinö Juhani Hyvärinen 84

PUIJO

KASTETUT

Lucas Jeremias Happonen, Silva Serafiina Järvelin, Kai Matias Honkanen, Meeri Elina Piitulainen, Miro Iikka Hermann Nousiainen, Viljami Onni Aleksanteri Heloterä, Alma Ingegärd Sandås, Lumina Ilona Wilhelmiina Korsikko, Reetta Hilppa Pelkonen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Henrik Bengt Rikhard Sandås ja Sanna Maria Haverinen, Jarmo Juhani Eskelinen ja Auli Katriina Pomell

KUOLLEET

Anna Liisa Penttinen 92, Anna Liisa Väisänen 89, Lea Birgitta Karhunen 94, Antti Kalevi Haapalainen 76, Veikko Korhonen 86, Eeva-Liisa Kauhanen 76

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Anton Pekka Aleksanteri Järveläinen, Pihla Ilona Karlstedt, Onni Elmeri Laine, Liam Kaarlo Eleasar Kukkonen, Leonel Luca Kaspian Korhonen, Sofia Ella Maria Salmela, Vilma Anna Elviira Korhonen, Lenni Reimi Juhani Tuominiemi, Aatos Kristian Purovarsi, Remi Richard Cafaro, Eino Viljami Lappalainen, Eeli Jussi Olavi Hattuniemi, Elias Antti Oliver Holopainen

KUOLLEET

Anna Liisa Hämäläinen 82, Seppo Johannes Rautiainen 93, Paavo Juha Rossi 83, Aino Esteri Rissanen 81, Paavo Antero Ruotsalainen 79, Leena Kaisa Veteli 86, Pirkko Helena Väisälä 94, Risto Pekka Juhani Miettinen 71, Heikki Juha Kalevi Savolainen 73, Matti Leo Hämäläinen 84, Eino Pekka Miettinen 74, Mauno Johannes Kasurinen 77, Juhani Henrik Leskelä 83, Risto Ilmari Vartiainen 65, Eero Antero Kokkonen 74, Jarmo Asser Junnila 77, Urho Kalevi Miettinen 89

VIRRESTÄ VOIMAA

SANALLISTA

3. sunnuntai pääsiäisestä

”Emmekä me kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymätömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.”

2. Kor. 4:18

Minulla on suunnaton ikävä

Mummon surumielinen sopraano soi yhä sielussani. Hän keitteli pyhäaamuna riisivelliä ja veisasi Kaanaanmaasta, jonne täytyy vaeltaa ”koleoita korpiteitä”. Kuva upposi lapsen tajuntaan synkkänä ja salaperäisenä. ”Maa ei viihdyttää saa meitä”. Eikö edes vähän? Hurskas, haikea mummo viihtyi hiljaisuudessa hartauskirjoineen.

Nuorena ajattelin, että ihaninta ihmisessä on hänen ikävänsä. Kaipasin aina jotakin: mennyttä tai tulevaa aikaa, vieraita maita, poisnukkuneita. Ja taivasta.

Pave Majjasen *Ikävä*-laulu puhuu suunnattomasta ikävästä, jonka kohdetta ihminen ei tunnista. ”Niin kuin pieni satu, johon lapsena uskoit, menettänyt hohteen on kokonaan”. Laulaja valittaa ikävää johonkin, jota ei ehkä olekaan. Jumala, taivas? Sitten kaipaus kääntyy ylösalaisin, Jumalasta ihmisen puoleen: ”Sinä olet kauan jo minua kaivannut, Sinulla on suunnaton ikävä.”

Mitä vanhemmaksi tulen, sitä vähemmän ikävöin. Elämä on hyvää nyt, tässä. Maa ”viihdyttää” (virsi 623) minua: luomakunnassa soi Jumalan ylistysviserrys yötä päivää. Se auttaa minuakin. Täällä saan kulkea polkujani, Isän Jumalan maailmassa Veljeni Vapahtajan kanssa.

Näkymätön kestää ikuisesti. Yhteys Jumalaan on ihmisen näkymätön koti. En osaa edes kaivata, mutta Jumala huhuilee minua. Siihen luotti 900-luvulla elänyt munkki Vanhus Simeon: ”Tule Sinä, josta on tullut kaipaukseni – Sinustahan tämä on, etten voi olla kaipaamatta Sinua.” Joten kaikki on hyvin. Kiitos.

LIISA SEPPÄNEN
Vs. seurakuntapastori
Kallaveden seurakunta

Kirkko kotonasi

Virtuaalikirjossa voit katsoa verkon kautta jumalanpalvelusta Kuopion tuomiokirkosta joka sunnuntai klo 10. Lähetykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myös myöhemmin.

www.virtuaalikirikko.fi

ASIANAJOTOIMISTOT

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

SEKALAISET

Alina auttaa arjessasi

Monipuoliset kotipalvelut ammattitaidolla

- Hoiva- ja kotisairaanhoidopalvelut
- Kotityöpalvelut • Lapsiperheiden kotipalvelut
- Hoitotarvikkeet ja apuvälineet

Tilaa maksuton kartoituskäynti!

Alina Kuopio, keskusta ja Puijonlaakso

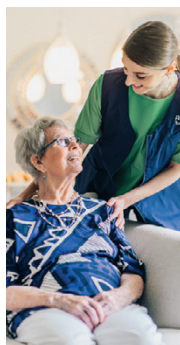
Puh. 044 355 5451

kuopio.keskusta@alinahoivatiimi.fi

kuopio.puijonlaakso@alinahoivatiimi.fi

www.alinahoivatiimi.fi

norlandia
Alina on osa Norlandiaa

Alina
Kotona paras

Testamentti on
kaunis tapa auttaa

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa.

Tilaa maksuton testamenttioppaamme:

asiakaspalvelu@kirkonulkomaanapu.fi

kirkonulkomaanapu.fi/testamentti

020 787 1201

(Puhelun hinta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min)

KUA Kirkon
Ulkomaanapu

SIILINJÄRVI

SEURAKUNTATALON Pieni sali on elokuun alusta lähtien nimeltään Kaste-sali.

ISO SALI jää historiaan

Siilinjärven seurakuntatalon remontti on edennyt hyvin ja suunnitellussa aikataulussa pysytään.

SANEERAUKSESSA on seurakuntatalon piha-alueen lisäksi kirkon puoleisen päädyn seurakuntasalit, kahvio, keittiö, eteisaula ja sosiaaliset tilat. Sisätilat saadaan käyttöön kesäkuun alussa, ulkotyöt jatkuvat vielä kesä-heinäkuun ajan. Piispa **Jari Jolkkonen** siunaa uudet tilat marraskuussa seurakunnan piispantarkastuksen yhteydessä.

Remontti vaikuttaa edelleen niin seurakuntalaisten kuin työntekijöidenkin toimimiseen seurakuntatalolla. Rakennukseen kulku on ajoittain haastavaa ja kulkureitit vaihtelevat remontin eri vaiheiden myötä.

”Haasteiden keskellä auttaa jaksamaan pian konkretisoitua ajatus uusista hyvin toimivista tiloista”, talousjohtaja **Anu Kopponen** kannustaa.

Tulevien tilojen esteettömyys oikein korostuu näinä viimeisinä remontti-kuukausina. Ulkoti-

loissa esteettömyyttä lisätään pihaa ja talon sisäntulopaikkoja selkeyttämällä. Seurakuntatalon piha-alueelle jää autopaikkoja ainoastaan invapysäköinnille. Inva-autopaikkoihin tulee sähköautojen latausmahdollisuus. Kaikki muut autopaikat siirtyvät pihasta seurakunnan pysäköintialueelle.

Sisätilojen suurin muutos on lattiapintojen taseus yhdeksi entisestä kolmesta eri tasosta. Saavutettavuutta lisää myös neuvottelutilojen ja seurakuntasalien uusittava äänentoisto, induktiosilmukat, siirreltävät näytöt ja huippuluokkainen AV-esitystekniikka. Saliin tulevat striimaukset kamerat mahdollistavat uusia tapoja osallistua tilaisuuksiin.

Helmi, Valo ja Kaste

Tilojen nimet ja niiden opastekyltit vaihtuvat remontoitujen tilojen lisäksi muihinkin seura-

kuntatalon salitiloihin. Entinen Iso sali on nyt nimeltään Helmi. Päätysalin uusi nimi on Valo ja Pieni sali sai nimekseen Kaste. Uudet kokoustilat ovat nimeltään Toivo ja Rauha. Helmi-salin yhteyteen tulevan pukeutumis-huoneen nimeksi tuli kuvaavasti Alba.

Tilojen uudet nimet ovat valoisat ja helppokäyttöiset, kuten ovat uudet tilatkin. Uusiin nimiin totutellaan jo nyt – virallisesti ne otetaan käyttöön elokuun alussa. Elokuusta lähtien on uusiin tiloihin myös varattavissa kokous- ja tarjoulupaketteja, joihin sisältyy tilavuokrat ja tarjoilut.

MERJA TAPIO

SEKALAISET

APUA ASIAKIRJOJEN
LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

PESULA
PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

Tietokoneapu

puhelimet & tabletit
**Kotitalous-
vähennys**

www.orden.fi

040 5844 045

TAPAHTUMAT

Virvoittavien vetten tykö Hän meidät johdattaa

YHTEYSPÄIVÄT HUPELISSA

18.5. - 21.5. helatorstaista sunnuntaihin

Laivarannantie 2, Tuusniemi

Täysihoidopaketti 180 €
(majoitus 2 hgen huoneissa)

Päivisin pe, la, risteilyjä Suvasvedelle.
Ajankohdat ja lisätieto hengenvoimaary.fi
ja Eino Räsänen 0500 671 898.

18.5. klo 12 Paula Hagman
ja Jari Muta, Liisa Pura

19.5. Israel-päivä
Ilkka Vakkuri, Raimo

Hätinen, Eila Kuismann,

Jussi ja Sinikka Kinnunen

20.5. päivällä lääkäri Pekka

Reinikaisen esitelmät

klo 18 Reijo Ikosen

konsertti

21.5. klo 12 päätösjuhla, useita

puhujia

PITOPALVELUT

UUSI TILAUSRAVINTOLA
RAUHALAHDESSA

Villa Hallman

Muistotilaisuudet

Häät

Perhejuhlat

www.villahallman.fi

050 595 1529

Katiskaniementie 3, Kuopio

KIRJALLISTA

Hannele Cantell

Sekunnit
ennen
kaatumista

tuuma

Hannele Cantell:
Sekunnit ennen
kaatumista. Tuuma-
kustannus. 2022. 237 s.

Kuka pelkää tikarimiestä?

50-VUOTISPÄIVISTÄ alkaa monelle uusi elämä: hopeapääkepin sijaan sankarille ojennetaan nykyään kompassi ja kirja kansallispuistoista. **Hannele Cantell** saa lahjaksi kaksi erittäin harvinaista, fyysisesti invalidisoivaa sairautta. Uudeksi matkakumppaniksi tulee rollaattori. Työ yliopistonlehtorina on henkireikä, sillä lähes aina mukana kulkevat kivut ja krampit vievät toisinaan mielen melkein maan alle. Näin siitä huolimatta, että rohtoja on matkassa kahden dose-tin verran päivässä.

Mutta pystyykö liikuntavammainen olemaan isoäiti? Kuinka kestää avioliitto, kun kosketus muuttuu sähköiskuk-

si? Miten puoliso jaksaa, jos tekee kaikki kotityöt ja pitää huolta täysjärkisestä aikuisesta, joka on aika usein kiukuteleva ja apua tarvitseva itsepäinen uhmaikäinen?

Heille, joita kipu jäytää ja eteenpäin menoa vaikeuttaa, Hannelen kirja toimii tärkeänä vertaistukena. Heidän, jotka siellä kansallispuistossa keveästi askeltavat, toivoisin tämän teoksen luettuun ymmärtävän onnekkautensa. Erittäin koskettava kirja kaikille.

TERHI TUHKANEN-MARKKULA

LYHYESTI

POSTITALON

seurakuntakeskuksen avajaiset vetivät väkeä

PIISPA Jari Jolkkonen siunasi Postitalon seurakuntakeskuksen tilat käyttöön 9.4. Hän totesi puheessaan, että ”talo on seurakunnalle todellinen monitoimitila, jossa tuetaan ihmisiä ja vietetään perhejuhlia, mutta myös hoidetaan yhtymän taloutta, hallintoa sekä viestintää. Kaikessa toiminnassa on kyse Jumalan palvelemisesta.”

Tilojen siunaamisen jälkeen ihmiset kiertelivät tutustumassa uusiin valoihin tiloihin. Juhlalla vietettiin myös sisäpihalla pomppulinnaa ja grillipisteellä. Kalakukko septet -puhallinorkesteri loi tunnelmaa.

Avajaispäivä houkutteli paikan päälle lähes 400 ihmistä.

Postitalon seurakuntakeskuksen avajaisia voit katsoa myös tallenteena Virtuaalikirkosta.

Lisää avajaiskuvia verkkolehdestä kirkkojakoti.fi

PIISPA Jari Jolkkonen
siunasi uudet tilat käyttöön.

[www.virtuaalikirkko.fi/kirkko/
kuopion-tuomiokirkko](http://www.virtuaalikirkko.fi/kirkko/kuopion-tuomiokirkko)

AVAJAISIA
juhlittiin myös
makkaratarjoilulla.

KAMALA LUONTO

Leirielämän auvoa

Miltä kuulostaisi viikonloppureissu perheen kanssa keskellä kiireisintä kevät- ja kurvaaterumbaa? Lapsille ja aikuisille järjestetty ohjelmaa koko ajaksi. Ja saa vielä valmiiseen ruokapöytään istahtaa.

No hyvältä se kuulosti, joten eräänä keväisenä viikonloppuna pakkasimme perheemme matkaan ja lähdimme kotiseurakuntani järjestämälle perheleirille. Leirillä touhuttiin monenmoista: leikittiin, saunottiin, pelailtiin, laulettiin. Katsottiin omien ja toistemme lasten perään. Parasta oli hetken irti-to arjesta. Sai vain olla. Pystyi hyvällä omallatunnolla keskittymään perheen kanssa olemiseen, kun kotiasiat ja keskeneräiset työt olivat poissa silmistä.

Seurakunnan leirielämä on minulle tuttua jo lapsuudesta ja nuoruudesta. Mitä yhtäläisyyksiä ja eroja huomasi? Leirimuotiin kuuluu edelleen olennaisena osana lökähousut ja villasukat. Ruoka on edelleen hyvää ja ihme on, jos pääsee nälkä yllättämään. Leirien parasta antia silloin ennen oli yhdessä olemisen ja tekeminen. Sekään ei ole muuttanut mihinkään. Eroakin löytyi: lapsena laitettiin herätyskello soimaan aina viime tipassa, viitisen minuuttia ennen aamupalan päättymistä, jotta saatiin nukkua mahdollisimman pitkään. Tällä leirillä aamuvirkut lapsoset herättivät jo kuuden jälkeen. Ennen aamiaista oltiin ehditty jo pelata puolen tunnin sählymatsi, tehokasta!

Lapset pääsivät
touhuamaan
turvallisessa
porukassa.

Leirillä oli myös vanhemmille ja lapsille omaa ohjelmaa. Lapset pääsivät touhuamaan turvallisessa porukassa, vanhemmilla oli hetki aikaa istahtaa vaihtamaan ajatuksia keskenään. Pohdimme omia vahvuksiamme vanhempiina, arkkamme voimavaroja ja haasteita sekä sitä, mitä toivoisimme omaan vanhemmuuteemme lisää. Tärkeää keskustelua ja kokemusten jakamista. Ehkä seurakunnan kautta voisi löytyä mahdollisuuksia jonkinlaiselle vanhempien keskustelupiirille säännöllisemminkin. Sellainen olisi varmasti tervetullut tukimuoto monille seurakuntalaisille.

Illalla kokoonnuttiin piiriin ja kajautettiin Hyvää yötä, Jeesus myötä. Kiitos tästä päivästä! Aivan kuten ennenkin. Jatkuvuuden tunne oli vahvasti läsnä. Leirin päätyttyä lapsemme ryhtyi jo katsomaan tulevaan ja suunnitteli ensi vuoden leirin sählyjoukkueet valmiiksi. Selkeästi viihtytti on!

KATJA HOVI
Kallaveden seurakunnan
luottamushenkilö

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven
seurakuntalehti.
110. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 31.5.2023

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio **Painos** 73 670 kpl **Toimitus** Museokatu 4, 70100 Kuopio **Viestintäpäällikkö**, **Kirkko ja koti** -lehden päätoimittaja Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi **Viestintäsuunnittelija** Sini-Marja Kuusipalo, puh. 040 4848 234 **Visuaalinen suunnittelija** Tuija Hyttinen, puh. 040 4848 236 **Viestintäsuunnittelija** Heli Haring, osa-aik. puh. 044 414 4801 **Sihteeri** Katja Nenonen, osa-aik. puh. 040 4848 514 **Viestintäsuunnittelija** Merja Tapio, Siilinjärvi puh. 044 7284 614 **Taitto** Hillagroup Oyj **Ilmoitukset** Miia Väisänen, puh. 050 438 0786, miia.vaisanen@hillagroup.fi **Jakelu** Suomen Suoramainonta Oy **Jakelupalaute** puh. 029 001 0043 torstaisin klo 9-16, pe ja ma 9-14 tai jakelupalaute.fi **kirkkojakoti.fi**, **www.kuopionseurakunnat.fi**, **siilinjärvenseurakunta.fi** ISSN 2954-1964

MAATILALTA

maakunnan johtoon

Ihmisyysden
kunnioitus,
yhteisöllisyys ja
ahkeruus.
Nuo arvot Tytti
Määttä on perinyt
lapsuutensa
kasvuympäris-
töstä
maaseudulta.

TUJJA HYTTINEN

TYTTI MÄÄTTÄ odottaa innolla, mitä työ maakuntajohtajana tuo mukanaan.

Tytti Määttä aloitti Pohjois-Savon liiton maakuntajohtajana maaliskuun puolivälissä. Kiirettä on riittänyt, kun uutta aluetta ja työtä on pitänyt ottaa haltuun. Kuhmon kaupunginjohtajana ennen nykyistä virkaansa toiminut Määttä on kuitenkin innoissaan uuden edessä.

”Hain tätä työtä pohjois-savolaisten yritysten innoittamana. Olin pannut merkille, että Pohjois-Savossa on paljon monipuolista ja innovatiivistakin yrittäjyyttä – niin sanotusti hyvää pohinää. Tällaisen alueen kehittämisessä ja sen elinvoimaisuuden ylläpitämisessä on kiinnostavaa olla mukana.”

Työtään Määttä haluaa tehdä jo lapsuudessa omaksuttujen arvojen mukaisesti: ahkerasti, ihmisläheisesti ja yhteen hiileen puhaltain.

Vastakkainasettelu ei auta ketään

Niin työssä kuin muussakin elämässä, Määttälle on tärkeää, että asioita viedään yhdessä ratkaisukeskeisesti eteenpäin.

”Pyrin rakentamaan vuoropuhelua. Vierastan kaikenlaista vastakkainasettelua, se ei johda mihinkään.”

Tästä hyvänä esimerkkinä Määttä mainitsee usein esillä olevan ”pääkaupunkiseutu vastaan muu Suomi” -asetelman.

”Piispa **Jari Jolkkonen** on mielestäni ansiokkaasti tuonut esille sitä, että tuon kaltainen vastakkainasettelu ei palvele ketään eikä edistä ongelmien ratkaisemista”, Määttä kiittelee.

Vuoden Maaseutukasvoksikin vuonna 2019 valittu Määttä tunnetaan siitä, että

hän haluaa puhua suomalaisen maaseudun puolesta.

”Olen pyrkinyt kannustamaan ihmisiä tuomaan oman kotiseutunsa vahvuuksia esille myös sosiaalisessa mediassa. Jokainen meistä on oman kotiseutunsa brändilähtelä. Toki viestinnässä täytyy olla myös rehellinen ja sen pitää vastata todellisuutta.”

Patologiksi vai poliisiksi?

Määttän juuret ovat Vaalassa, jossa hän vietti lapsuutensa ja nuoruutensa perheensä maatilalla.

”Siellä opin ahkeruuden merkityksen, sillä tehtävää oli paljon. Meillä ei ollut erikseen naisten ja miesten töitä, vaan kaikkea sai ja myös piti tehdä.”

”Vanhemmat kyllä myönsivät helpotusta tilan töistä silloin, kun minulla tai veljelläni oli kokeita koulussa.”

Vanhempien esimerkin innoittamana Määttä pohtii säännöllisesti yrittäjäksi ryhtymistä, nuorena haaveena oli niin patologin kuin poliisinkin ura.

”Poliisikouluun haku tyssäsi siihen, että olin sen aikaisten vaatimusten mukaan liian lyhyt.”

Koskaan Määttälle ei tullut mieleen, että hänen polkunsa veisi joskus kunta- ja maakunta-alan töihin.

”Päädyin opiskelemaan poliittista historiaa ja valtio-oppia Turkuun. Haaveilin enemmänkin kansainvälisestä työstä, sydäntäni lähellä oli esimerkiksi tyttöjen aseman parantaminen. Tutustuin opiskeluaikana moniin maahanmuuttajiin ja erityisesti tyttöjen tarinat jäivät mieleen.”

Elämä ja sen mukanaan tuomat mahdollisuudet kuitenkin johdattivat

toiseen suuntaan. Kunta-alan työt Määttä aloitti Suomen Kuntaliitossa. Vuonna 2009 Määttä valittiin kotikuntansa Vaalan kunnanjohtajaksi.

”Kaipasin kotiseudulle ja oli mahtavaa päästä työskentelemään sen hyväksi. Se kyllä tuntui aika hassulta, kun entisistä opettajistani tulikin siinä tilanteessa tavallaan alaisiani”, Määttä nauraa.

Vaalasta Määttä siirtyi kaupunginjohtajaksi Kuhmoon, jossa hän työskenteli vuodesta 2018 alkaen siihen saakka, kun aloitti Pohjois-Savon liitossa.

Ihmisyys ennen kaikkea

Jos on Määttä oppinut lapsesta saakka ahkeraksi, on hän omaksunut kotoaan myös ihmistyden kunnioituksen. Yhteisöllisessä pihapiirissä kun asui monenlaisia ihmisiä.

”Meillä hyväksyttiin erilaisuus ja jokaisella ihmistä kohdeltiin yhtä arvokkaana. Erityisesti ihailen äitini kykyä kohdata ihmiset lämpimästi ja arvostaen, se on jotain aivan hämmästyttävää”, Määttä herkistyy.

”Mummoni siskolla oli Downin syndrooma ja hänen myötäni opin, että emme kaikki ole samanlaisia, mutta olemme saman arvoisia.”

Tämän asenteen Määttä toivoo näkyvän myös omassa johtajuudessaan.

”Minulle on vaikeaa se, jos joku katsoo ylöspäin. Johtajan pitää olla tietyissä asioissa jämäkkä, mutta toivon silti olevani helposti lähestyttävä ja haluan kohdata ihmiset samalta tasolta.”

Määttä on aktiivinen sosiaalisen median puolella. Siellä tunnetusti törmää vali-

tettavan usein ikävään kommentointiin ja suoranaiseen vihapuheeseen.

”Olen itsekin saanut osani siitä, mutta en läheskään siinä määrin kuin monet poliitikot tai julkkikset. Somen vihapuheessa ihmistyden kunnioitus kyllä loistaa poissaolollaan, mikä on mielestäni kovin huolestuttavaa.”

Kirkon merkitys vaihdellut

Määttä on kirkon jäsen, mutta kirkon merkitys on vaihdellut paljon hänen elämänsä aikana.

”Asuinpaikasta riippuu, millainen seurakuntayhteisö siellä on, ja onko sinne miten matala kynnyks mennä. Lapsuudessa seurakunnan kerho tuli itselle hyvinkin tutuksi, varmaan kaikki ikätoverit kävivät siellä”, Määttä muistelee.

”Arvostan kovasti sitä, että kirkko pystyy monella tavalla tuomaan apua ihmisten elämään. Diakoniatyö tekee paljon hyvää, ja myös ukrainalaisten hyväksi seurakunnat ovat viimeisen vuoden aikana järjestäneet erilaisia tukikampanjoita.”

Määttä toivoo, että kirkon piirissäkin ihmistyden kunnioitus olisi johtava arvo.

”Toivottavasti siellä ymmärrettäisiin yhteiskunnan muutos ja otettaisiin avoimesti vastaan kaikenlaiset ihmiset. Erilaisuudesta ei saisi tulla lyömäasetta – ei kirkossa eikä missään muuallakaan.”